

Metodický pokyn na spracovanie stratégie CLLD

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len „stratégia CLLD“) je definovaná Nariadením EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013¹ (ďalej len „všeobecné nariadenie“) ako *ucelený súbor operácií, účelom ktorého je plniť miestne ciele a uspokojovať miestne potreby a ktorý prispieva k plneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a ktorý je navrhnutý a realizovaný miestnou akčnou skupinou* (ďalej len „MAS“).

V súlade s Partnerskou dohodou SR na roky 2014 – 2020 sa na podporu nástroja CLLD využíva Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (ďalej len „PRV“) a Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 (ďalej len „IROP“). Stratégie CLLD budú MAS pripravovať ako multifundové, t.j. financované z oboch vyššie uvedených fondov. Zatiaľ čo obsahovým (vecným) základom pre stratégie CLLD sú PRV a IROP, realizačné (systémové) východiská vyplývajú zo systémových dokumentov na národnej úrovni, a to:

- Systému riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „Systém riadenia EŠIF“).
- Systému riadenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (ďalej len „Systém riadenia PRV SR 2014 – 2020“).
- Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „SFR EŠIF“).
- Systému finančného riadenia EPFRV na programové obdobie 2014 – 2020.
- Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „Systém riadenia CLLD“).

~~najmä Systém riadenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov, Systém riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „Systém riadenia CLLD“), Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020, Systém finančného riadenia Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.~~

~~V nadväznosti na povinné prvky stratégie CLLD stanovené v čl. 33 všeobecného nariadenia sa v Metodickom pokyne na spracovanie stratégie CLLD (ďalej len „Metodický pokyn“) stanovuje nasledovná minimálna záväzná štruktúra a postup pre spracovanie stratégie CLLD.~~

Formálna stránka, štruktúra a postup spracovania stratégie CLLD sú uvedené v Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, Prioritná os 5. Miestny rozvoj vedený komunitou (ďalej len „príručka pre žiadateľa“).

¹ Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006

V nadväznosti na povinné prvky stratégie CLLD stanovené v čl. 33 všeobecného nariadenia sa stanovuje v tejto Prílohe č.1 k príručke pre žiadateľa minimálna záväzná štruktúra a postup pre spracovanie stratégie CLLD.

Prílohy k Metodickému pokynu na spracovanie stratégie CLLD:

Príloha č.1 Personálna matica MAS

Personálna matica MAS je relevantná len v rámci predloženia žiadosti o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelení štatútu miestnej akčnej skupiny pre podopatrienie 19.2.

Formálne požiadavky na stratégiu CLLD

Stratégia CLLD musí spĺňať tieto formálne požiadavky:

- (1) Má byť vytlačená počítačovou tlačou a to na bielom papieri formátu A4 (297 x 210 mm), čiernym písmom tak, aby bola dobre čitateľná. Môže sa používať obojstranná tlač;
- (2) Ľavý okraj okolo textu má byť 3,0 cm od hrany listu papiera (kvôli väzbe) a pravý okraj má byť 2,0 cm; horný a dolný okraj okolo textu má byť 2,5 cm od hrany listu. V prípade použitia záhlavia a päty musí ostať voľný okraj 1,9 cm od hrany listu z hornej a dolnej strany, okraje z bočných strán musia ostať tak, ako je uvedené;
- (3) V celej stratégii CLLD, vrátane titulného listu, musí byť použité jednotné riadkovanie 1,5. V poznámkach pod čiarou alebo za textom sa môže použiť riadkovanie 1;
- (4) Veľkosť musí byť 12 bodov, nadpisy prvej úrovne 14 bodov a typ písma musí byť Times New Roman;
- (5) Strany práce sa číslujú nepretržite arabskými číslicami. Číslo strany sa umiestni v dolnej časti strany (päte), na vonkajšej strane stránky. Strany sa číslujú rovnakým typom písma a rovnakou veľkosťou ako text práce. Titulná strana sa počíta do stránkovania, ale číslo sa na ňu nepíše. Strany s prílohami sa číslujú, ale do rozsahu stratégie CLLD sa nezaráťujú.

Pozn.: Všetky uvádzané údaje musia byť platné k 31.12. roku predehadzajúcemu vyhláseniu výzvy.

Stratégia musí dodržať limity počtu strán na kapitolu, a to nasledujúce:

Kapitola 1: Základné informácie o MAS — maximálne 2 strany
Kapitola 2: Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD — maximálne 10 strán
Kapitola 3: Analytický rámec — maximálne 60 strán
Kapitola 4: Strategický rámec — maximálne 30 strán
Kapitola 5: Implementačný rámec — maximálne 40 strán
Kapitola 6: Finančný rámec — len vyplnené tabuľky
Kapitola 7: Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť — maximálne 8 strán

Maximálny rozsah stratégie (bez Príloh) je: **150 strán** + tabuľky v kapitole 6. Finančný rámec

Prílohy (povinné aj dobrovoľné) sa nezaráťávajú do vyššie uvedených rozsahov.

Zoznam povinných príloh stratégie CLLD

- Príloha č. 1 Metodického pokynu — Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS
- Príloha č. 2 Metodického pokynu — Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS
- Príloha č. 3 Metodického pokynu — Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)
- Mapa územia MAS
- Dokumenty preukazujúce proces tvorby partnerstva a stratégie CLLD
- Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov
- Organizačná štruktúra MAS
- Personálne zloženie jednotlivých orgánov, t.z. (získané vzdelanie a odborná prax sa dokladuje predložením profesijného životopisu, príp. a inými úradne overenými kópiami dokladov dokladmi o vzdelaní, a prípadne ďalšími úradne overenými kópiami relevantných certifikátov predkladá manažér MAS a 1/3 členov výkonného orgánu)
- Štatúty, interné smernice, stanovy MAS.

(Titulný list)

Názov stratégie CLLD:

Názov MAS:

Logo MAS (ak je vytvorené)

Abstrakt

Všeobecný, ale stručný súhrn stratégie CLLD (dôvody spracovania stratégie CLLD, základné poslanie a ciele a pod.) - rozsah maximálne 1 strana

Obsah (uvádza sa za titulným listom a vrátane čísiel strán)

1. Základné informácie o MAS

- 1.1. Identifikačné údaje MAS
- 1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

- 2.1. Vznik a história partnerstva
- 2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

3. Analytický rámec

- 3.1. Analýza zdrojov územia
- 3.2. SWOT analýza
- 3.3. Identifikácia potrieb

4. Strategický rámec

- 4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa
- 4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení
- 4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca
- 4.4. Integrované znaky stratégie CLLD
- 4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

5. Implementačný rámec

- 5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu
  - 5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS
  - 5.1.2. Implementačný proces
- 5.2. Akčný plán
- 5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD
  - 5.3.1. Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD
  - 5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

6. Finančný rámec

- 6.1. Financovanie stratégie CLLD
- 6.2. Finančný plán pre opatrenia

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

- 7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia
- 7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV
- 7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP
  - [Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva](#)
  - [Prínosy k životnému prostrediu](#)
- 7.4. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD
  - 7.4.1. Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať
  - 7.4.2. Synergie a komplementarity

7.5 Popis multiplikačných efektov

8. Prílohy k stratégii CLLD

Zoznam tabuliek (uvádzajú sa povinné aj vlastné tabuľky)

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS.....str. XY

Tabuľka č. 2: SWOT analýza

Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca

Tabuľka č. 4.A: Opatrenie Stratégie CLLD

Tabuľka č. 4.B: Opatrenie Stratégie CLLD

Tabuľka č. 4.C (atď.) : Opatrenie Stratégie CLLD

Tabuľka č. 4.Y: Opatrenia PRV - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

Tabuľka č. 4.Z: Opatrenia IROP - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014 – 2020

Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020

Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP

Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy nákladov v rámci príslušných programov

Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu

Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu

Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov

(Na ďalšej strane; Nepovinné) **Zoznam skratiek**

(Skratka – plný názov)

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	
	Sídlo	
	IČO	
	DIČ (ak relevantné)	
Údaje o banke	Názov banky	
	Číslo účtu	
	IBAN	
	SWIFT	
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	
	E-mail	
	Telefón	
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	
	E-mail	
	Telefón	

1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Kľúčovým bodom je, že vymedzenie oblasti a obyvateľstva musí byť v súlade so stratégiou **CLLD**, ktorú chce **verejno – súkromné partnerstvo komunity** uskutočňovať, a musí byť odôvodnené touto stratégiou, pričom splnené majú byť minimálne nasledovné podmienky:

- populácia cieľových oblastí nemá byť nižšia ako 10 000 obyvateľov, aby bolo dosiahnuté kritické množstvo potrebné na uskutočnenie stratégie **CLLD**. Tiež by nemala presiahnuť 150 000 obyvateľov, aby bol zabezpečený zmysel pre identitu a miestni ľudia mohli byť priamo zapojení do rozhodovania (údaje platné k 31.12.**2014**, ~~roku predchádzajúcemu vyhláseniu výzvy~~);
- územie MAS má byť tvorené minimálne 7 obcami;
- celková hustota obyvateľstva celého územia MAS nemá presiahnuť 150 obyv./km² (údaje platné k 31.12. **2014**, ~~roku predchádzajúcemu vyhláseniu výzvy~~);
- zároveň má ísť o súvislé územie, výnimkou môžu byť územia, ktoré sú prerušené napr. vojenskými obvodmi.

Povinné prílohy:

Príloha č. 1: Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS

Príloha č. 2: Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS

Príloha č. 3: Mapa územia MAS

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

V tejto časti sa uvedie postupnosť krokov vedúcich k vytvoreniu partnerstva, teda čo bolo podnetom k vzniku, kedy boli prvé stretnutia, kedy bolo zaregistrované občianske združenie, súhrn najvýznamnejších aktivít od vzniku po súčasnosť súvisiacich so zakladaním partnerstva, vrátane uvedenia rokov, popisu spôsobu a zdôvodnenia výberu partnerov/členov MAS.

Dôraz sa kladie na preukázanie vyváženosti a zostavenie partnerstva z geografického, sektorového, inštitucionálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska, t. j. z. aký je pomer a rozloženie zastúpenia jednotlivých sektorov, resp. jednotlivých záujmových skupín v členskej základni. MAS tiež stručne popíše doteraz realizované projekty, iniciatívy a aktivity realizované buď samotnou MAS alebo jej členmi.

Povinné prílohy:

Príloha č. 4: Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)

~~V prípade potreby možno doložiť aj iné prílohy~~

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

V tejto časti sa popíše postup a spôsoby zapájania verejnosti (občania, podnikatelia, samospráva, profesné a záujmové skupiny, zástupcovia jednotlivých sektorov a pod.) do tvorby partnerstva.

~~a neskôr pri jednotlivých fázach tvorby stratégie CLLD.~~ MAS tiež popíše informačné aktivity (ankety, dotazníky, informačné kampane, animačné aktivity, médiá, verejné stretnutia, podujatia, spoločenské aktivity, mapovanie skupín obyvateľstva, semináre, workshopy, a pod.) ~~informačné kanály~~, ktoré boli využité pri jednotlivých fázach tvorby stratégie CLLD. ~~(ankety, dotazníky, informačné kampane, animačné aktivity, médiá, verejné stretnutia a pod.)~~, počet aktivít, počet účastníkov a pod.

V súvislosti s tvorbou ~~partnerstva a neskôr~~ stratégie CLLD tiež MAS popíše či sa na procese zúčastnili aj zástupcovia rôznych cieľových skupín, resp. boli vytvorené v tejto súvislosti nejaké pracovné/tematické skupiny. Uvedie sa ich činnosť, dátumy a závery stretnutí.

Na zapojenie jednotlivých skupín do tvorby partnerstva sa používajú rôzne postupy od jednoduchých informačných kampaní, formálnych konzultácií až po partnerstvo a úplnú kontrolu zo strany občanov. Už zo samotného pojmu – miestny rozvoj vedený komunitou – je jasné, že sa to vzťahuje na vyššie úrovne zapojenia komunity a nielen na jednostranné informovanie alebo konzultácie. Miestne zainteresované strany by sa mali zapájať od prvého dňa navrhovania stratégie až do ukončenia procesu vykonávania.

Stratégia CLLD a projekty, ktoré z nej vyplývajú, majú vychádzať z komunity. Z toho vyplýva, že zapojenie by nemalo byť len doplnkom vykonávaným na začiatku stratégie CLLD na odôvodnenie financovania. Konzultanti a ďalší externí odborníci môžu pomôcť poskytnúť širší pohľad a pomôcť s analýzou údajov pri vypracovaní stratégie CLLD, mali by však existovať dôkazy o skutočnom dialógu s miestnymi občanmi a medzi miestnymi občanmi vo všetkých kľúčových fázach navrhovania stratégie CLLD – MAS preto popíše proces zapájania verejnosti pri príprave stratégie CLLD v rámci jednotlivých fáz, napr.:

- pri určovaní silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb;
- pri ich premene na hlavné potreby a možnosti rozvoja;
- pri výbere hlavných cieľov, konkrétnych cieľov, požadovaných výsledkov a priorít, ktoré im boli priradené;

- pri výbere typov činností, ktoré môžu viesť k týmto výsledkom;
- a pri návrhu rozdelenia rozpočtu.

Existuje mnoho spôsobov zapojenia ako sú analýza zainteresovaných strán, používanie zobrazovania problémov a vypracúvanie scenárov, ktoré môžu partnerstvám pomôcť identifikovať otázky, ktoré sú pre ľudí na miestnej úrovni skutočne významné, a ktoré mobilizujú nápady a energiu iniciatív občanov, vytvorenie pracovných tematických skupín a pod. Stratégia CLLD by mala dostatočne preukázať, že je výsledkom takéhoto procesu.

Povinné prílohy:

Príloha č. 4: Zoznam členov MAS podľa sektorov (vrátane obcí)

Dátum a podpis člena MAS v prílohe č.4 nesmie byť starší ako 2 mesiace k dátumu podania ŽoSS MAS (zároveň musí byť aktualizovaná príloha č. 8 Personálna matica MAS)

Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva

Každá aktivita v popisnej časti (kapitola 2.1 a 2.2) musí byť preukázaná. Druh, forma a množstvo predložených dokumentov preukazujúcich aktivity je na rozhodnutí MAS, napr.: prezenčné listiny, fotodokumentácia, zápisy a ďalšie relevantné podklady

Príloha č. 5.1: Dokumenty preukazujúce proces tvorby stratégie CLLD (informačné aktivity).

Každá aktivita v popisnej časti (kapitola 2.2) musí byť preukázaná. Druh, forma a množstvo predložených dokumentov je na rozhodnutí MAS, napr.: prezenčné listiny, fotodokumentácia, zápisy a ďalšie relevantné podklady

V prípade, že sa niektoré z dokumentov príloh 5 a 5.1 nachádzajú na webovom sídle MAS, MAS vyplní jednotlivé prílohy s tým, že uvedie konkrétny odkaz (linky), kde sa dokumenty nachádzajú.

~~Príloha č.5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby partnerstva a stratégie CLLD~~

~~Druh, forma a množstvo predložených dokumentov je na rozhodnutí každej MAS individuálne napr.: prezenčné listiny, fotodokumentácie a ďalšie relevantné podklady.) V prípade, že sa niektoré z dokumentov preukazujúcich proces tvorby nachádzajú na webovom sídle MAS, MAS vyplní prílohu č.5 s tým, že uvedie konkrétny odkaz (linky), kde sa dokumenty nachádzajú.~~

3. Analytický rámec

3.1. Analýza zdrojov územia

V tejto časti sa charakterizuje územie a analyzuje súčasný stav a vývoj v jednotlivých oblastiach. Už aj v tejto fáze **je potrebné sa zamerať na oblasti, ktoré sú relevantné z hľadiska pripravovanej stratégie CLLD**, t. z. je potrebné zamerať sa na analýzu oblastí, ktoré chce MAS kvalitatívne zmeniť, a ktorých zmena je možná prioritne s ohľadom na možnosti programov PRV a IROP (MAS sama stanoví, ktoré oblasti popíše všeobecne, na ktoré sa zameria hlbšie, príp. ktoré nepopíše vôbec). V popise a analýze jednotlivých oblastí sa popíšu pozitíva resp. negatíva jednotlivých oblastí, ako aj načrtnú možnosti rozvoja, pričom je potrebné pri analýze vychádzať z kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov. Dôležité je uvádzať zdroje informácií (odkaz na dokumenty, štatistický úrad, PHSR obcí/kraja, iné stratégie, dotazníky a pod.), aby bol každý údaj overiteľný. Zdroje informácií by mali byť pokiaľ možno čo najaktuálnejšie, spravidla nie staršie ako 5 rokov. V rámci tejto časti ide o analýzu napr. nasledovných oblastí:

- Všeobecná charakteristika územia
  - ~~výhody~~/ne~~výhody~~ z hľadiska polohy a lokalizácie územia (geografická, administratívno-správna poloha a pod.),
  - nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia (geografická, administratívno-správna poloha a pod.).
  - geografická charakteristika,
  - historický vývoj,
  - doterajší rozvoj územia,
  - zvláštnosti/~~špecifiká~~~~zaujímavosti~~ územia, typické črty a pod.
- Popis prírodných, ľudských, kultúrno-historických, ekonomických, inštitucionálnych a iných zdrojov (údaje prevziať ~~zo~~ Štatistického úradu SR s platnosťou k 31.12.2014)
  - demografická situácia,
  - infraštruktúra a miestne služby,
  - kultúrne, historické a prírodné zdroje,
  - dostupné finančné zdroje, rozpočty a majetok obcí,
  - ekonomické zdroje – oblasť podnikania (podnikateľské zázemie, štruktúra podnikov), tvorby pracovných miest, zastúpenie ekonomických sektorov, zamestnanosť/nezamestnanosť a pod., oblasť poľnohospodárstva, cestovného ruchu a pod.
- Popis doteraz realizovaných aktivít v území, ich význam, prípadné nedostatky a pod.

Povinné prílohy:

Príloha č.6: Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

3.2. SWOT analýza

Popíše sa analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, pričom analýzu je potrebné rozdeliť podľa analyzovaných oblastí (napr. socioekonomická oblasť, životné prostredie, podnikanie, dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel, sociálne služby a komunitné služby, infraštruktúra vzdelávania a pod.). Je dôležité, aby analýza silných a slabých stránok, príležitostí

a hrozieb (SWOT) nebola príliš všeobecná, t. z. uplatniteľná na akúkoľvek podobnú oblasť v EÚ/SR, ale mala by byť zameraná na konkrétne miestne špecifiká a problémy.

MAS by na vykonanie analýzy SWOT mala brať do úvahy:

- Body vyplývajúce z analýzy SWOT by mali byť jasne založené na faktoch/údajoch získaných z analýzy zdrojov územia^{oblasti}, t. z. každý bod zo SWOT musí vyplývať, resp. vychádzať z uvedených skutočností v v bode 3.1. Zároveň SWOT analýza sumarizuje závery z analýzy zdrojov územia^{analytickej časti}.
- Miestni partneri by sa mali zamerať na špecifické vlastnosti oblasti a na to, prečo je odlišná, a nie len jednoducho vymenovať množstvo spoločných prvkov veľkých odvetví, ako sú poľnohospodárstvo potravinárstvo, zamestnanosť alebo cieľových skupín, ako sú mladí ľudia alebo ženy. Analýza SWOT by nemala byť príliš všeobecná.
- Rovnaká, ak nie väčšia pozornosť by sa mala venovať analýze silných stránok a príležitostí a nielen popisovaniu slabých stránok a hrozieb. Stratégia by mala byť zameraná na budúcnosť a nemala by byť čisto defenzívna.

Tabuľka č. 2: SWOT analýza

<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>

3.3. Identifikácia potrieb

SWOT analýza si zároveň vyžaduje aj druhý stupeň analýzy s cieľom identifikovania potrieb a možností. V stratégii CLLD nemá byť predložený len jednoduchý nezoradený zoznam potrieb bez odôvodnenia, ale má byť jasne previazaná s identifikovanými potrebami v analýze. Identifikácia potrieb a možností je nevyhnutným nástrojom na budovanie silnej logiky intervencie a na zabezpečenie silného zamerania sa na výsledky.

MAS by pri identifikácii potrieb mala zobrať do úvahy tieto aspekty:

- Nemá význam uvádzať nerozlišený zoznam jednotlivých potrieb. Aj v tejto fáze je dôležité začať hodnotiť potreby a možnosti alebo priradovať im priority.
- Priradovanie priorít alebo hodnotenie potrieb musia byť založené na faktoch a mali by sa v nich zohľadniť odôvodnené názory miestnych zainteresovaných strán.
- Miestne partnerstvo musí rozlišovať medzi tým, čo by chcelo dosiahnuť, a tým, čo vie dosiahnuť s dostupnými zdrojmi a programami.

V zmysle uvedeného MAS uvedie a hierarchicky usporiada zoznam potrieb v nadväznosti na ~~vychádzajúcich zo~~ SWOT analýzy, y pričom uvedie aj ich odôvodnenú prioritizáciu potrieb.

4. Strategický rámec

Opíše sa celkové strategické zameranie stratégie CLLD a v nadväznosti na SWOT analýzu a identifikované potreby sa definuje vízia, strategický cieľ, priority, špecifické ciele a následne opatrenia. Definovanie každého cieľa (strategický cieľ, špecifický cieľ) musí byť odôvodnené SWOT analýzou a ku každému cieľu musia byť priradené potreby, ktoré budú daným cieľom napĺňané. MAS musí zároveň preukázať a zdôvodniť, že stanovené ciele stratégie CLLD prispievajú k cieľom stratégie EU 2020, ako aj k cieľom PRV SR 2014 – 2020 a IROP.

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Vízia je najvšeobecnejším vyjadrením predstavy a zámeru, kam sa chce územie MAS posunúť, ako chce MAS zmeniť svoje územie a pod. v dlhodobom horizonte 10-15 rokov. Strategický cieľ je konkretizáciou vízie a stanovuje sa na obdobie 7-10 rokov, minimálne do roku 2023. Strategický cieľ má okrem stanovenia samotného cieľa definovať aj spôsoby na dosiahnutie želaného stavu, teda má vyjadrovať kvalitatívnu zmenu (t. z. ak niečo chceme zlepšiť, zvýšiť a pod., je potrebné uviesť aj ako to chceme dosiahnuť, napr. „zvýšenie konkurencieschopnosti regiónu a skvalitnenie života v regióne prostredníctvom zlepšovania životných podmienok obyvateľov a podmienok pre podnikanie“.

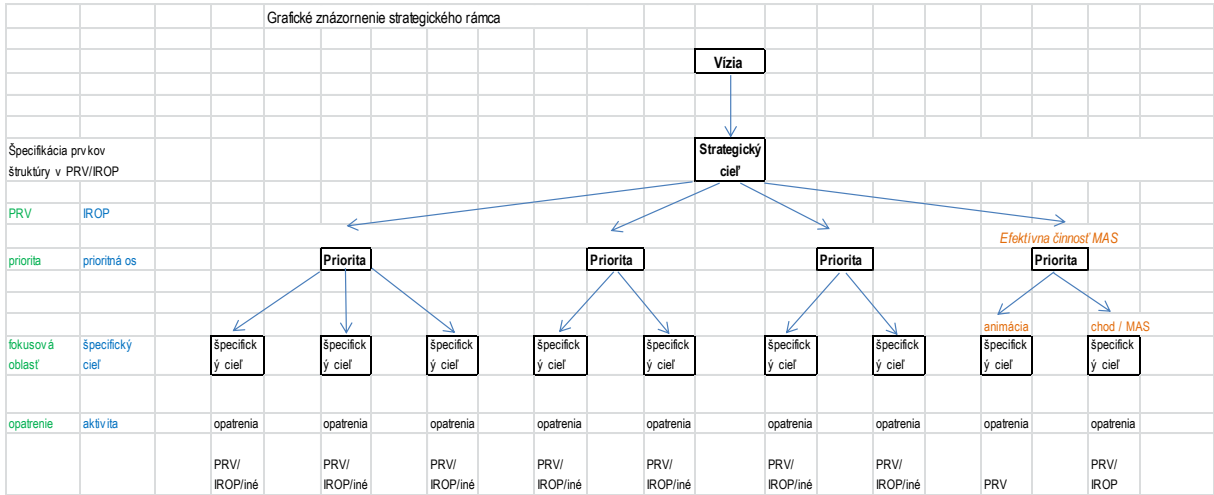
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Definujú sa priority a špecifické ciele v rámci priorít v nadväznosti na definovanú víziu a strategický cieľ. Odôvodní sa výber priorít a špecifických cieľov v nadväznosti na SWOT analýzu a ku každému cieľu priradia potreby, ktoré budú daným cieľom napĺňané. Stanovené ciele majú byť konkrétne, merateľné a dosiahnuteľné v stanovenom termíne. Nemá ísť len o všeobecné ciele ako sú „zlepšenie kvality života“ alebo dosiahnutie „trvalo udržateľného rozvoja“. Dôsledkom stanovovania príliš všeobecných cieľov môže byť, že stratégia CLLD sa stane takmer bezvýznamná, bude vystavená vplyvu miestnych záujmových skupín a nebude ju možné monitorovať.

Na zlepšenie kvality stratégií CLLD by stratégie mali byť založené na jasnej logike intervencie, na ktorej sa dohodne komunita a ktorá je založená na otázkach, ako sú: „čo chceme/môžeme zmeniť?“, „čo chceme dosiahnuť do roku X?“, „ako by mal vyzeráť úspech?“, „aký typ dôkazu preukáže, že sme boli úspešní?“.

Ku každému špecifickému cieľu sa musí uviesť jeho príslušnosť k „fokusovým oblastiam PRV“ a špecifickým cieľom IROP, pričom jeden cieľ môže prispievať k napĺňaniu viacerých fokusových oblastí – primárne alebo sekundárne.

V nadväznosti na stanovené priority a špecifické ciele sa definujú opatrenia, ktorými sa budú priority a špecifické ciele napĺňať. **V prípade opatrení financovaných z PRV sa musia priradiť k týmto opatreniam aj kódy opatrení stratégie CLLD zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014.** Opatrenia sa rozdeľujú na opatrenia v rámci PRV, opatrenia v rámci IROP a opatrenia „iné/vlastné“ (financované mimo zdrojov PRV a IROP).

4.3. Súhrn strategického rámca

Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia		
Strategický cieľ		
Priorita 1:		
Špecifický cieľ:		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
-	-	-
-	-	-
Priorita 2:		
Špecifický cieľ:		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
-	-	-
-	-	-
Priorita n:		
Špecifický cieľ		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
-	-	-
-	-	-

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Popíše sa aké konkrétne integrované znaky obsahuje stratégia CLLD.

V súlade s nariadením (EÚ) č. 1303/2013 by sa mal CLLD vykonávať pomocou „integrovaných znakov stratégie“ a „viacsektorových oblastných stratégií miestneho rozvoja“. Integrácia neznamená, že v stratégiách CLLD by sa malo snažiť vyriešiť všetko naraz, ani by sa nemala všetkému prikladať rovnaká váha. Partnerstvá si musia vybrať a zamerať sa na ciele a činnosti, ktoré majú najväčšiu šancu spôsobiť zmeny, ktoré chcú dosiahnuť. Partnerstvá musia svoje stratégie CLLD navrhnuť tak, aby pridávali hodnotu tomu, čo už existuje a mobilizovali maximálnu podporu okolo tohto zámeru.

Integrácia znamená okrem iného aj:

- začať s jednou alebo viacerými otázkami, témami, problémami alebo cieľovými skupinami, ktoré mobilizujú komunitu, ale umiestniť ich do širšej súvislosti a budovať vonkajšie spojenia s ostatnými odvetviami a subjektmi, ktoré môžu ovplyvniť situáciu;
- budovať vertikálne spojenia v rámci odvetví a dodávateľských reťazcov, ako aj horizontálne spojenia medzi odvetviami;
- spojiť znevýhodnené oblasti s oblasťami príležitostí (napr. vidiecke oblasti s trhovými mestami a znevýhodnené štvrte s centrami rastu zamestnanosti);
- budovať spojenia medzi miestnymi, regionálnymi a vnútroštátnymi úrovňami riadenia. Osobitne významné to je v súvislosti so základnými odvetviami a inštitúciami, ako sú školy a univerzity;
- zabezpečiť postupné vykonávanie rôznych miestnych podporných opatrení v špecifickom poradí a ich zosúladenie, aby dosahovali rovnaké strategické ciele (nadväznosť/doplnkovosť jednotlivých projektov aj s ohľadom na iné aktivity, iné zdroje a pod.);
- vytypovať časti územia, kde by sa koncentrovali/integrovali investície.

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Popíšu sa aké konkrétne inovatívne znaky obsahuje stratégia CLLD, ktoré budú prispievať k riešeniu miestnych problémov. Zároveň sa uvedie ich príspevok k naplneniu cieľov stratégie CLLD, resp. opatrení, cieľových skupín, fungovaniu a riadeniu partnerstva a MAS, pričom dôraz bude kladený na konkretizáciu spôsobov implementácie týchto inovačných znakov.

V rámci CLLD neznamená inovácia iba výskum a vývoj na vysokej úrovni ani novú technológiu (hoci, samozrejme, nie sú vylúčené). Odôvodnenie inovačného charakteru stratégie CLLD je v skutočnosti úzko spojené s otázkou „čo chce komunita zmeniť?“. Stratégie CLLD sú vzhľadom na svoj charakter miestne a pomerne malé. Nemajú potenciál naraz zmeniť životné podmienky pre všetkých ľudí. Takže sa musia zameriavať na také činnosti, ktoré majú na miestny rozvoj multiplikačné účinky. Namiesto využívania všetkých dostupných obmedzených zdrojov na uspokojenie potrieb sa má na problémy a príležitosti nahliadnuť novým spôsobom a majú sa preskúmať nové odpovede, ktoré môžu viesť k dlhodobejším a udržateľnejším riešeniam.

Inovácie sa nemusia týkať len technologických alebo výrobných procesov, či zavádzania informačných a komunikačných technológií. Inovácie môžu zahŕňať nové služby, nové výrobky. Inováciou sú aj nové prístupy pri rozvoji územia či aktívne zapájanie skupín, ktoré doteraz stáli bokom verejného života, do rozhodovania o smerovaní regiónu. Samotné MAS majú priestor na

inovatívne riešenia pri animovaní územia či nových spôsoboch propagácie územia. Inšpiratívne nápady môžu byť prenášané aj prostredníctvom spolupráce a zdieľania skúseností, či už na národnej alebo medzinárodnej úrovni.

Priestor na realizovanie projektov s inovatívnym charakterom môže byť tiež v rámci projektov spolupráce miestnych aktérov, v rámci ktorých budú môcť na miestnej úrovni vznikáť napr. experimentálne pilotné projekty. Prirodzene, nie všetko v stratégii však musí byť inovatívne, keďže partnerstvá budú musieť často budovať dôveru preukázaním, že vedia uspokojiť aj určité krátkodobé základné potreby. CLLD však má vďaka spojeniu rôznych zainteresovaných strán v oblasti a vytvoreniu dialógu s vonkajšími inštitúciami, ako sú univerzity, výskumné centrá a administratívy na vyššej úrovni obrovský potenciál na využitie existujúcich zdrojov novými a kreatívnymi spôsobmi. Partnerstvá sa v optimálnom prípade môžu stať platformami pre sociálne inovácie, a následne môžu využiť pákový efekt na získanie zdrojov a rozšírenie týchto inovácií. Úspešné nápady sa potom môžu analyzovať, zdokumentovať a prenášať prostredníctvom rôznych sietí subjektov CLLD na úrovni EÚ, regionálnej a vnútroštátnej úrovni.

Inovácie v CLLD:

- môžu zahŕňať nové výrobky, služby, technológie alebo postupy a výrobné procesy v miestnom prostredí;
- môže ísť o zavádzanie IKT (napr. ako súčasť aktivít) alebo ÷
- ~~môže ísť o~~ aplikáciu nových (doteraz nepoužívaných postupov v jednotlivých krokoch prípravy a implementácie stratégie CLLD);
- ~~majú často multiplikačný účinok na zmeny, ktoré chce komunita dosiahnuť;~~
- môžu zahŕňať jednu alebo viaceré menšie činnosti a prototypy alebo veľký hlavný projekt, ktorý mobilizuje komunitu;
- aplikácia nových postupov na zvyšovanie potravinovej/ energetickej sebestačnosti;
- hľadajú nové spôsoby mobilizácie a využívania existujúcich zdrojov a aktív komunity;
- zvyšovanie zamestnanosti;
- budujú spoluprácu medzi rôznymi subjektmi a odvetvami;
- ~~môžu ale nemusia nutne zahŕňať univerzity alebo náročný výskum a vývoj;~~
- môžu byť platformou pre sociálne inovácie, ktoré možno potom rozšíriť a všeobecnejšie uplatniť prostredníctvom výmeny, spolupráce a budovania sietí;
- môže ísť o navrhovanie a podporu pilotných projektov.

5. Implementačný rámec

5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS

Pomenujú sa a popíšu orgány MAS v zmysle kapitoly 6.1.4 Systému riadenia CLLD, kde je uvedená minimálna povinná štruktúra orgánov, ako aj prípadné iné orgány, pracovné skupiny, zamestnanci a pod. **Orgány MAS (okrem výberovej komisie) je potrebné mať pri predkladaní žiadosti o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelení štatútu miestnej akčnej skupiny (ŽoSS MAS) aj personálne obsadené.**

~~Pokiaľ nie sú pracovné pozície personálne obsadené, uvedú sa len požiadavky pre ich obsadenie. V prípade, ak sú pracovné pozície už obsadené konkrétnymi zamestnancami, informácie o nich ako aj ostatných členoch jednotlivých orgánov sa uvedú v zmysle povinných príloh~~

Zároveň sa v súlade so Systémom riadenia CLLD, kapitolou 6.1.4 definujú úlohy a zodpovednosti jednotlivých orgánov, subjektov a organizačných zložiek, popíše sa spôsob volenia, výberu jednotlivých zástupcov, spôsob zastupovania a delegovania, resp. uvedie sa v akých dokumentoch sú predmetné záležitosti riešené.

Povinné prílohy:

Príloha č. 7: Organizačná štruktúra MAS

Príloha č. 8: Personálna matica MAS

Kvalifikačné predpoklady manažéra MAS (získané vzdelanie a odborná prax) sa preukazujú predložením profesijného životopisu a inými kópiami dokladov o vzdelaní, prípadne ďalšími kópiami relevantných certifikátov (len kópie bez úradného overenia) v prípade, ak má MAS pozíciu manažéra personálne obsadenú. V prípade, ak pozícia manažéra MAS nie je ešte personálne obsadená, uvedú sa požiadavky na jeho výber.

~~Kvalifikačné predpoklady členov 1/3 Výkonného orgánu (získané vzdelanie a odborná prax) sa preukazujú predložením profesijného životopisu a inými kópiami dokladov o vzdelaní, prípadne ďalšími kópiami relevantných certifikátov (len kópie bez úradného overenia).~~

Príloha č. 9: Štatúty, interné smernice, stanovy MAS

V stanovách musia byť uvedené podmienky, orgány, ich právomoci v minimálnej povinnej štruktúre tak ako je uvedené v kapitole 6.1. a 6.1.4 Systému riadenia CLLD.

5.1.2. Implementačný proces

Vo všeobecnosti sa popíše konanie o žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) v rámci PRV a schvaľovací proces žiadosti o príspevok (ďalej len „ŽoPr“) v rámci IROP. MAS môže v rámci PRV uplatniť dvojkoľový proces schvaľovania a výberu ŽoNFP (výzva na predkladanie projektového zámeru, výzva na predkladanie ŽoNFP), alebo jednokolový proces schvaľovania a výberu ŽoNFP (výzva na predkladanie ŽoNFP).

V rámci IROP sa uplatňuje proces schvaľovania a výberu ŽoPr (výzva na predkladanie ŽoPr), ktorý je ustanovený v kapitole 11. Systému riadenia CLLD.

Popisujú sa procesy v 3 rovinách (zvlášť pre IROP a zvlášť pre PRV):

a) postup vyhlásenia výzvy MAS,

b) postupy hodnotenia projektových zámerov (ak relevantné)/ŽoNFP/ŽoPr,

c) postupy výberu projektových zámerov/ŽoNFP/ŽoPr.

Uvedené procesy sa popisujú na úrovni MAS, príslušného riadiaceho orgánu a v rámci projektov, ktoré sú podporované z vlastných resp. iných zdrojov.

Pri popise postupov v rámci PRV je potrebné vyhýbať sa kopírovaniu textu zo Systému riadenia CLLD (musí byť uvedený odkaz na „Systém riadenia CLLD a príručku pre žiadateľa/prijímateľa), má ísť len o súhrn daných procesov, ktorý bude prehľadný pre žiadateľov avšak jednotlivé procesy (3 roviny) a úrovne musia byť uvedené. Pri projektoch, ktoré budú podporené z vlastných resp. iných zdrojov môže MAS uplatniť rovnaký implementačný proces v zmysle podmienok Systému riadenia CLLD.

~~Vo všeobecnosti sa popíše proces výberu, hodnotenia a schvaľovania žiadostí zahrňujúci vyhlásenie výzvy, príjem projektov, hodnotenie a výber na úrovni MAS, PPA resp. RO pre IROP, schválenie žiadosti. Popisujú sa procesy v 3 rovinách – žiadosti podporované v rámci PRV, v rámci IROP a žiadosti (projekty) podporované z vlastných resp. iných zdrojov. **Pri tomto popise je potrebné vyhýbať sa kopírovaniu textu zo Systému riadenia CLLD** (postačuje naň odkazovať), má ísť len o súhrn daných procesov, ktorý bude prehľadný pre žiadateľov. Na druhej strane **je potrebné sa zamerať na špecifiká danej stratégie resp. MAS** – napr. spresňujúce informácie špecifické a individuálne pre procesy konkrétnej MAS a pod. (t.j. nad rámec procesov definovaných v systéme riadenia CLLD).~~

5.2. Akčný plán

Akčný plán je bližšou špecifikáciou opatrení určených na dosiahnutie cieľov stratégie. Stanovuje, aké aktivity a opatrenia budú realizované a za akých podmienok, kto bude zodpovedať za ich realizáciu a predbežný finančný odhad nákladov. Akčný plán neuvádza konkrétne projekty.

Akčný plán je zoznamom konkrétnych krokov, realizáciou ktorých sa dosiahnu stanovené ciele stratégie. Zároveň uvádza základné podmienky ich realizácie zodpovedajúce PRV a IROP a ich nadväzujúcej riadiacej dokumentácie. Akčný plán stratégie CLLD bude rozdelený na opatrenia financované z rozpočtu EFRR, opatrenia financované z rozpočtu EPFRV a opatrenia financované z iných zdrojov, vrátane zdrojov MAS.

Opatrenia, ktoré MAS vo svojej stratégii CLLD naplánujú musia byť v súlade s príslušnými článkami nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, s cieľmi politiky rozvoja vidieka a musia zohľadňovať dohodnuté pravidlá komplementarity² v rámci CLLD medzi PRV a IROP (medzi fondmi EPFRV a EFRR), ako aj dodržiavať podmienku, že rovnaký výdavok nesmie byť refinancovaný z viacerých zdrojov. Niektoré opatrenia definované v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 sú pre MAS neoprávnené z dôvodu ich charakteru – ide o tzv. neprojektové opatrenia, ako aj projektové opatrenia, ktorých realizácia je vhodná na národnej úrovni a nie je žiaduca pre úroveň lokálnu. O podopatreniach, ktoré nie sú oprávnené z EPFRV v rámci stratégie CLLD, alebo ktoré sú oprávnené za určitých podmienok vyplývajúcich z PRV súhrnne informuje Príloha č. 7 príručky pre žiadateľa ~~4 tohto Metodického pokynu~~. O oprávnenosti aktivít, žiadateľov a výdavkov v rámci IROP informuje Príloha č. 8 5- príručky pre žiadateľa ~~tohto Metodického pokynu~~.

Pre každú pomoc na ktorú sa uplatňujú pravidlá minimálnej pomoci bude vypracovaná schéma minimálnej pomoci v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1407/2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 ZFEÚ na pomoc de minimis.

~~V rámci každého plánovaného opatrenia budú stanovené minimálne nasledovné údaje:~~

- ~~— názov opatrenia/podopatrenia~~
- ~~— názov operácie/opis typu operácie;~~
- ~~— priradenie k fokusovej oblasti PRV/špecifickému cieľu IROP;~~

² V rámci stratégie CLLD bude dochádzať k synergii a doplnkovosti medzi fondmi EPFRV a EFRR. MAS v rámci svojej stratégie CLLD zahŕňa obidva fondy, pričom v rámci jednotlivých fondov bude na úrovni programov špecifikovaná oblasť zamerania daného fondu. Doplnkovosť a pridaná hodnota operácií implementovaných v rámci stratégie CLLD voči ostatným operáciám realizovaným z iných opatrení PRV a IROP bude zabezpečená na úrovni činností, príjemcov a veľkosťou investícií.

- zdôvodnenie výberu opatrenia vzhľadom na príspevok k napĺňaniu cieľov stratégie (prepojenie s analýzami, identifikovanými potrebami a cieľmi — tzv. intervenčná logika),
- oprávnení prijímatelia,
- oprávnené výdavky,
- intenzita pomoci,
- plánované financovanie (EÚ/ŠR, vlastné zdroje, iné ďalšie financovanie, min. a max. miery výšky príspevku),
- princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií,
- monitorovacie ukazovatele na úrovni projektov.

V rámci každého plánovaného opatrenia budú stanovené minimálne nasledovné údaje:

Časť A.) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS

V tejto časti MAS stanovuje opatrenia, ktoré budú pokrývať základnú alokáciu pre MAS v zmysle kapitoly 6.4 Systému riadenia CLLD.

Tabuľka č. 4.A/B/C/D: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia						
Priradenie kódu opatrenia ³						
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP						
Ciele a opis opatrenia	<i>ciele opatrenia v nadväznosti k napĺňaniu cieľov stratégie CLLD</i> ~~zdôvodnenie výberu, hlavné ciele opatrenia vo vzťahu k napĺňaniu cieľov stratégie CLLD (prepojenie s analýzami, identifikovanými potrebami a cieľmi — tzv. intervenčná logika) rozsah a oprávnené činnosti~~					
<u>Zdôvodnenie výberu</u>	<i>zdôvodnenie výberu opatrenia vo vzťahu ku konkrétne identifikovaným potrebám (tzv. intervenčná logika)</i>					
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<i>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP</i>					
Oprávnení prijímatelia	<i>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP</i>					
Intenzita pomoci ⁴	<i>v súlade so Stratégiou financovania EŠIF pre programové obdobie 2014 – 2020</i>					
Oprávnené výdavky	<i>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP</i>					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<i>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP</i>					
Finančný plán	Región ⁵	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR					
	VR					

³ Platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014.

⁴ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁵ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

	Spolu					
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií ⁶	v súlade s PRV/IROP, vlastné					
<u>Povinné prílohy stanovené MAS⁷</u>						
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
Indikatívny harmonogram výziev	<u>Začiatok implementácie stratégie CLLD odporúčame plánovať na november 2017.</u> <u>MAS môžu predpokladane vyhlásiť poslednú výzvu do 31.6.2022.</u>					

Pozn.:

- Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.
- Vyššie uvedená tabuľka č. 4 slúži na opis všetkých opatrení stratégie CLLD, t.z. aj z iných zdrojov, pričom každé opatrenie je definované v samostatnej tabuľke.
- V prípade, ak MAS v stratégii CLLD definuje aj iné EŠIF a s tým súvisiace čerpanie z iných finančných zdrojov, uplatňujú sa podmienky a kritéria oprávnenosti platné pre dané EŠIF. V tomto prípade sú zdroje alokované nad rámec EPFRV a EFRR v rámci stratégie CLLD. Musí byť však zabezpečená vzájomná doplnkovosť a synergia a zamedzené duplicitné financovanie.
- V rámci IROP, aktivity špecifického cieľa 5.1.1 Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev je možné rozdeliť v závislosti od priorít a opatrení definovaných v stratégii CLLD. Napríklad, ak MAS v stratégii CLLD definuje ako prioritu podporu podnikania, jej špecifickými cieľmi môžu byť napr. podpora existujúcich podnikateľov, podpora zakladania podnikov, podpora inovatívnych podnikov apod., ktoré budú následne napĺňané prostredníctvom špecifického cieľa 5.1.1.
- Pri stanovení merateľných ukazovateľov v tabuľke č. 4 v časti „Merateľné ukazovatele projektu“ sa uvádza kód daného opatrenia, resp. podopatrenia PRV (ako v druhom riadku danej tabuľky).
- V tabuľke č. 4 MAS definuje aj podmienky podopatrenia pre chod MAS v rámci PRV SR 2014 – 2020

Časť B.) Akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu MAS

V tejto časti MAS stanovuje len opatrenia, ktoré budú realizované MAS v prípade, ak splní míľniky pre získanie dodatočnej výkonnostnej alokácie v zmysle kapitoly 6.4 Systému riadenia CLLD. Akčný plán časti B) bude rozdelený na opatrenia financované z rozpočtu EFRR a opatrenia financované z rozpočtu EPFRV. Opatrenia pre časť B) budú stanovené pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu. Dodatočnou výkonnostnou alokáciou sa môže navýšiť alokácia pre MAS a to až do výšky 1,9 násobku základnej alokácie v zmysle ustanovení kapitoly 6.4 Systému riadenia CLLD, pričom opatrenia musia vychádzať z analýzy zdrojov územia, zohľadňovať závery SWOT analýzy a potreby územia, berúc do úvahy stanovené ciele stratégie CLLD. Dodatočná výkonnostná alokácia zahŕňa aj výdavky na chod MAS a animácie.

⁶ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

⁷ MAS stanoví povinné prílohy nad rámec povinných príloh, ktoré stanoví PPA v zmysle kapitoly 9.5.1, ods. 6 Systému riadenia CLLD

Akčný plán časti B) bude rozdelený na opatrenia financované z rozpočtu EFRR a opatrenia financované z rozpočtu EPFRV. Opatrenia, ktoré MAS naplánujú musia byť v súlade s príslušnými článkami nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, s cieľmi politiky rozvoja vidieka a musia zohľadňovať dohodnuté pravidlá komplementarity⁸ v rámci CLLD medzi PRV a IROP (medzi fondmi EPFRV a EFRR), ako aj dodržiavať podmienku, že rovnaký výdavok nesmie byť financovaný z viacerých zdrojov. Niektoré opatrenia definované v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 sú pre MAS neoprávnené z dôvodu ich charakteru – ide o tzv. neprojektové opatrenia, ako aj projektové opatrenia, ktorých realizácia je vhodná na národnej úrovni a nie je žiaduca pre úroveň lokálnu. Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

V tabuľke č. 4.Y, resp. 4.Z MAS definuje aj podopatrenie 19.4. Podpora na prevádzkové náklady a oživenie, resp. ŠC 5.1.1 časť Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD v závislosti od toho, z ktorého fondu (EPFRV a EFRR) budú výdavky oprávnené-.

Tabuľka č. 4.Y: Opatrenie PRV - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k k fokusovej oblasti PRV</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<i><u>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013)</u></i>			
<u>Finančný plán</u>	<u>Región⁹</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			
<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k k fokusovej oblasti PRV</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<i><u>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013)</u></i>			

⁸ V rámci stratégie CLLD bude dochádzať k synergii a doplnkovosti medzi fondmi EPFRV a EFRR. MAS v rámci svojej stratégie CLLD zahrnie obidva fondy, pričom v rámci jednotlivých fondov bude na úrovni programov špecifikovaná oblasť zamerania daného fondu. Doplnkovosť a pridaná hodnota operácií implementovaných v rámci stratégie CLLD voči ostatným operáciám realizovaným z iných opatrení PRV a IROP bude zabezpečená na úrovni činností, príjemcov a veľkosťou investícií.

⁹ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

<u>Finančný plán</u>	<u>Región¹⁰</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			
<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k k fokusovej oblasti PRV</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<i>v súlade s PRV (resp. s nariadením EÚ (č. 1305/2013))</i>			
<u>Finančný plán</u>	<u>Región¹¹</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			

Tabuľka č. 4.Z: Opatrenia IROP - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k ŠC IROP</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<i>v súlade s IROP</i>			
<u>Finančný plán</u>	<u>Región¹²</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			

¹⁰ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

¹¹ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

¹² Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k ŠC IROP</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<u>v súlade s IROP</u>			
<u>Finančný plán</u>	<u>Región¹³</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			
<u>Názov opatrenia</u>				
<u>Priradenie k ŠC IROP</u>				
<u>Rozsah a oprávnené činnosti</u>	<u>v súlade s IROP</u>			
<u>Finančný plán</u>	<u>Región¹⁴</u>	<u>Spolu</u>	<u>EÚ a ŠR</u>	<u>VZ</u>
	<u>MR</u>			
	<u>VR</u>			
	<u>Spolu</u>			

5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1. Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

Monitorovanie a hodnotenie je potrebné na posúdenie, či sú napĺňané ciele stratégie CLLD. Kombinácia „jasných a merateľných zámerov pre výstupy alebo výsledky“ a „konkrétnych činností na hodnotenie“ umožňuje miestnym partnerstvám vypracovať mnoho konkrétnejšie a realistickejšie stratégie, ktoré sú tiež spoľahlivejšie a pružnejšie. MAS vypracuje monitorovanie a hodnotenia stratégie CLLD aj v zmysle podmienok kapitoly 10. Systému riadenia CLLD.

¹³ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

¹⁴ Typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

V stratégii CLLD bude vypracovaný hodnotiaci rámec (plán, druhy a postupy hodnotenia stratégie CLLD, spôsob zapracovania výsledkov hodnotenia do stratégie CLLD) vrátane siedmich kľúčových znakov LEADER v zmysle kapitoly 10. Systému riadenia CLLD

V rámci sebahodnotenia MAS sú stanovené postupy vrátane popisu spôsobov overovania, frekvencie a získavania monitorovacích ukazovateľov v nasledovných oblastiach:

- implementácie stratégie CLLD vrátane 7 kľúčových znakov LEADER,
- implementačného procesu,
- riadiaceho procesu,
- propagácie a vzdelávanie členov MAS.

V stratégii CLLD bude stanovený minimálne nasledovný rozsah monitorovacích a hodnotiacich opatrení:

- spôsob podávania pravidelných správ orgánom MAS a riadiacim orgánom pre PRV a IROP v zmysle kapitoly 10. Systému riadenia CLLD,
- míľniky implementácie stratégie CLLD, na základe ktorých je možné posúdiť napĺňanie jej cieľov,
- súbor merateľných ukazovateľov, zdôvodnenie nastavenia cieľovej hodnoty ukazovateľov, spôsoby ich výpočtu,
- spôsob každoročného vykazovania hodnôt merateľných ukazovateľov,
- postupy samohodnotenia orgánov MAS a činnosti MAS,
- periodicitu a spôsob hodnotenia hodnotiaci rámec vrátane plánu, druhov a postupov hodnotenia stratégie CLLD a spôsob zapracovania výsledkov hodnotenia do stratégie CLLD.

MAS zároveň identifikuje možné riziká implementácie stratégie CLLD (z hľadiska finančného, procesného a ľudských zdrojov) a popis opatrení na ich elimináciu vrátane zodpovedných subjektov.

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

V období rokov 2014 – 2020 by preukazovanie napĺňania cieľov mali byť vo forme jasne merateľných ukazovateľov pre výstupy, ako napr. je počet ľudí, ktorí dostali odbornú prípravu, a pre výsledky¹⁵, ako napr. počet ľudí, ktorí získali zamestnanie v dôsledku odbornej prípravy.

V tejto časti bude zostavený plán monitoringu, t.z. budú stanovené monitorovacie ukazovatele nasledovne:

- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň programu,
- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV,
- dodatočné vlastné ukazovatele.

V nadväznosti na vyššie uvedené MAS definuje dodatočné (vlastné) ukazovatele na úrovni:

¹⁵ V súvislosti s výsledkami sa ukazovatele môžu vyjadriť kvantitatívne alebo kvalitatívne s použitím nasledovného vzorca SMART:

Ciele SMART

1. špecifické (Specific) – jasne sa musí uviesť, čo stratégia rieši a akými prostriedkami;
2. merateľné (Measurable) – obsahujú základ na meranie a merateľný zámer vyjadrený kvantitatívne alebo kvalitatívne;
3. dosiahnuteľné (Achievable) – technicky dosiahnuteľné v rámci navrhutej stratégie;
4. realistické (Realistic) – s ohľadom na poskytnuté zdroje, prípustný čas, veľkosť cieľových skupín atď.;
5. časovo ohraničené (Time bound) – obsahujú časový harmonogram a dátum, do kedy sa cieľ má dosiahnuť.

- priorít,
- špecifických cieľov/fokusových oblastí,
- opatrení/podopatrení.

Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	
Počet obyvateľov podporenej MAS	
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B) ¹⁶	

Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	

Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov	podnik	
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	

¹⁶ Uvádzajú sa pracovné miesta v zmysle kapitoly 7.1 tohto metockého pokynu na vypracovanie stratégie. Navyše pracovné miesta musia byť samostatne vedené a preukázateľne označené ako pracovné miesto PRV.

6. Finančný rámec

V rámci kapitoly 6. je tolerovateľná odchýlka pri výpočtoch 1%, pričom v prípade formálnej chyby v počítaní, bude možné počas hodnotenia vyzvať žiadateľa na objasnenie (postup § 19 ods. 5 zákona 292/2014).

6.1. Financovanie stratégie CLLD

Uvedie sa celkový rozpočet na stratégiu CLLD (len základná alokácia) v zmysle podmienok maximálnych limitov uvedených v kapitole 6.4 Systému riadenia CLLD a vo výzve. Prípadné vlastné a iné zdroje sa odčlenia a uvedú sa samostatne. V nižšie uvedených tabuľkách sa uvádzajú len zdroje základnej alokácie v zmysle bodu 5.2, časť A.) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS tohto metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD.

- Zdroje z PRV a IROP – vzorec pre MAS, z toho:
  - o financovanie operácií v rámci stratégie CLLD
  - o financovanie chodu MAS a animácií
- Vlastné a iné zdroje
- Celkové zdroje

Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU (EUR)
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) <u>(základná alokácia maximálny limit</u> podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	
Chod MAS a animácie	

Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

	Fond	Región ⁷	SPOLU (EUR)
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) <u>(základná alokácia maximálny limit</u> podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:		MR	
		VR	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD		MR	
		VR	
Chod MAS		MR	
		VR	
Animácie		MR	
		VR	

Pozn.: Financovanie chodu MAS vrátane animácií musí byť v súlade s kapitolou 6.2 Systému riadenia CLLD.

Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov

	Región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
operácie v rámci stratégie CLLD	MR												
	VR												
chod MAS	MR												
	VR												
animácie	MR												
	VR												
SPOLU	MR												
	VR												
	spolu												

Pozn.V tabuľkách č. 8, č. 9 alebo č. 10. sa započítavajú aj zdroje v rámci opatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie.

6.2. Finančný plán pre opatrenia

V tabuľke sa uvedie prehľad podľa opatrení stratégie CLLD, v členení podľa fondu (EPFRR/PRV, EFRR/IROP), kategórii regiónu a podľa zdrojov financovania v nadväznosti na vyvážený pomer medzi fondmi vyplývajúci zo -základnej alokácie v zmysle bodu 5.2, časť A.) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS tohto metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD. indikatívnej výšky finančnej alokácie na stratégiu CLLD, ktorá je:

	PRV:IROP
pre stratégie mimo BSK (menej rozvinutý región)	54 : 46
pre stratégie v rámci BSK (viac rozvinutý región)	75 : 25

Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu

Opatrenie stratégie CLLD	Fond	Región ⁷	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Názov		MR					
		VR					
n..		MR					
		VR					

Pozn.: V tabuľke č. 11 sa uvádzajú len opatrenia v rámci PRV a IROP.

Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu

	PRV (EPFRV) : IROP (EFRR)
Stratégia CLLD mimo BSK (viac rozvinutý región)	
Stratégia CLLD v rámci BSK (viac rozvinutý región)	

Pozn.: V tabuľke č. 12 sa uvádzajú len zdroje za opatrenia PRV a IROP a bez zdrojov podopatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie.

Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet na opatrenie	Oprávnený prijímateľ verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ neverejný sektor (označiť „X“)
Celkový rozpočet podľa sektorov	-----		
Percentuálny pomer zamerania stratégie	-----	%	%

Pozn. Pomer medzi verejným a súkromným sektorom sa vypočíta na základe jednotlivých opatrení stratégie CLLD - rozpočet projektovaných aktivít z PRV a IROP (MAS ako žiadateľ podopatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie sa nezapočítava k žiadnemu sektoru).

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

Popíšu sa prínosy stratégie CLLD k jednotlivým oblastiam uvedených v programoch PRV a IROP.

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

- prínosy k podpore zamestnanosti/k tvorbe pracovných miest, podpora podnikania, podpora cestovného ruchu, ~~zameranie na miestne špecifiká, konkurenčné výhody územia~~ a pod.
- vedú sa opatrenia stratégie CLLD v rámci ktorých sa predpokladá vytvorenie pracovných miest v nadväznosti na kapitolu 5.2, časť A.) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS.
- Podiel rozpočtu stratégie CLLD k počtu predpokladaných novo vytvorených pracovných miest sa vypočíta ako podiel rozpočtu stratégie z PRV a IROP na počet celkovo vytvorených miest.

Vytvorenie pracovného miesta, ktoré súvisí s projektom PRV SR 2014 – 2020 sa vykazuje ako miesto súvisiace so samotnou realizáciou projektu nie celkové miesto v podniku. Za počiatočný stav sa berie stav pred investíciou. Pracovné miesto sa vytvára ako:

- pracovné miesto na celý úväzok t.j. minimálne 40 hodinový pracovný týždeň. Miesto sa musí vytvoriť najneskôr do 6 mesiacov od predloženia záverečnej žiadosti o platbu alebo
- čiastočný úväzok resp. sezónne zamestnanie, pričom sa za čiastočný úväzok berie minimálne 20 hodinový týždenný úväzok. U sezónnych zamestnancov sa za minimálny úväzok berie úväzok na jeden kalendárny mesiac. Uvedené sa môže vzájomne kombinovať. Za vytvorenie 1 pracovného miesta na 2 roky sa berie za ekvivalent zamestnanie takého počtu sezónnych zamestnancov resp. zamestnancov na čiastočný úväzok, na dobu dva roky so začiatkom najneskôr 6 mesiacov po zrealizovaní investície (6 mesiacov od záverečnej ŽoP), že počet odpracovaných hodín kumulatívne presiahne počet hodín pri zamestnaní pracovníka na 40 hodín týždenne na dobu dvoch rokov.

Pracovné miesto musí byť s udržateľnosťou minimálne 2 roky. Udržateľnosť projektu v prípade operácií zložených z investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí zabezpečiť počas doby do piatich rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi, alebo prípadne v období stanovenom v pravidlách o štátnej pomoci v prípade nasledujúcich skutočností:

- a) skončenia alebo premiestnenia výrobných činností mimo oblasti programu,
- b) zmeny vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje firme alebo orgánu verejnej moci neoprávnené zvýhodnenie,
- c) podstatnej zmeny, ktorá ovplyvňuje jej povahu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jej pôvodných cieľov.

Uvedená lehota sa môže skrátiť na tri roky od záverečnej ŽoP poskytnutej prijímateľovi v prípadoch súvisiacich so zachovaním investícií alebo pracovných miest vytvorených MSP. Do počtu vytvorených pracovných miest v rámci implementácie stratégie CLLD sa nezapočítavajú pracovné miesta vytvorené v rámci chodu MAS.

7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

- uvedú sa konkrétne opatrenia/podopatrenia, ktoré sú zamerané na zvyšovanie konkurencieschopnosti v určitých oblastiach a konkrétne opatrenia/podopatrenia na riešenie prierezových cieľov (životné prostredie, zmierňovanie klimatických zmien a klimatická adaptácia, podporu znevýhodnených/ marginalizovaných skupín pri rozvoji ekonomického potenciálu územia).
- Popisujú sa napr.:
  - Prínosy stratégie CLLD k napĺňaniu cieľov PRV najmä v oblasti konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva:
    - konkurencieschopnosť poľnohospodárstva,
    - vstup do odvetvia poľnohospodárstva,
    - začleňovanie prvovýrobcov do potravinového reťazca,
    - konkurencieschopnosť odvetvia spracovania, vývoja v rámci marketingu, poľnohospodárskych produktov,
    - konkurencieschopnosť lesného hospodárstva,
    - udržateľnosť poľnohospodárstva,
    - udržateľnosť lesného hospodárstva,
  - Prínosy stratégie CLLD na podporu znevýhodnených/ marginalizovaných skupín pri rozvoji ekonomického potenciálu územia
  - Princípy ochrany a zlepšenia životného prostredia:
    - adaptácia na dôsledky zmeny klímy,
    - zelené verejné obstarávanie,
    - energeticky úsporné opatrenia.
  - Aspekty environmentálnej účinnosti pri:
    - plánovaných projektoch,
    - zavádzaní inovatívnych ekologických prvkoch a prístupoch,
    - prvkoch zelenej infraštruktúry,
    - zvýšení synergického efektu prostredníctvom napr. vzdelávacích aktivít, ekomanagementu apod.

~~—prínosy k cieľom PRV najmä v oblasti podpory konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva.~~

7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

- prínosy k napĺňaniu cieľov IROP prostredníctvom špecifických cieľov Prioritnej osi 5 vzhľadom na vyváženosť, vecné a logické včlenenie týchto cieľov do štruktúry stratégie, príp. ich doplnkovosť a synergické pôsobenie.

~~7.4 Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva~~

~~—prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva (marginalizované rómske komunity, dlhodobo nezamestnaní, telesne/zdravotne postihnutí a pod.).~~

~~7.5 Prínosy k životnému prostrediu~~

~~—prínosy k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia a k zmierňovaniu klimatických zmien a adaptácii na nich.~~

7.6.4 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

~~7.6.1~~7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Uvedú sa stratégie, plány, investície a pod., ktoré sa v území realizujú, resp. plánujú realizovať (napr. Dunajská stratégia, PHSR kraja, PHSR obcí, Miestna agenda 21, regionálna integrovaná územná stratégia, projekty cezhraničnej spolupráce a pod.)

~~7.6.2~~7.4.2 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Uvedú sa stratégie, plány, investície a pod., ktoré sa v území realizujú, resp. plánujú realizovať (napr. Dunajská stratégia, PHSR kraja, PHSR obcí, Miestna agenda 21, regionálna integrovaná územná stratégia, projekty cezhraničnej spolupráce a pod.)

7.5 Popis multiplikačných efektov

Uvedú sa multiplikačné efekty stratégie CLLD, ako napr. šírenie výsledkov a výstupov implementácie stratégie CLLD a projektov, priame, resp. nepriame vplyvy na rozvoj socio – ekonomických činností územia MAS.

Uvedie sa popis spôsobu hodnotenia multiplikačných efektov.

Príloha č. 1 k stratégii CLLD: Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS

Rozloha územia (v km ²)						
Počet obyvateľov (spolu)						
Hustota obyvateľstva (obyv./km ²) ¹⁷						
Priemerná nezamestnanosť (za MAS)						
Počet obcí (spolu)						
p.č.	Zoznam obcí	Mesto (označiť)	Mesto nad 20 000 obyv. (označiť)	Administratívne zaradenie		Priemerná nezamestnanosť (za okres)
	Názov			Okres	Kraj	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
n.						

Pozn.: údaje o počte obyvateľov, hustote obyvateľstva a priemernej nezamestnanosti sa udávajú s platnosťou k 31.12.2014, priemerná nezamestnanosť sa udáva za okres, na ktorom sa MAS nachádza, v prípade viacerých okresov sa uvedie aritmetický priemer nezamestnanosti týchto okresov.

¹⁷ Uvedie sa hustota obyvateľstva celého územia MAS

Príloha č. 2 k stratégii CLLD: Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS¹⁸

p.č.	Názov obce	Dátum a číslo Uznesenia potvrdzujúce súhlas obce so zaradením do územia MAS	Potvrdenie pravdivosti štatutárom obce	
			Meno a priezvisko	Dátum, podpis a pečiatka
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
n.				

Pozn.: Uvádzajú sa obce, ktoré tvoria aktuálnu členskú základňu MAS v čase podania žiadosti o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelenie štatútu Miestnej akčnej skupiny

Žiadateľ predloží jeden kompletný zoznam **len obcí** (bez podpisov). Originály podpisov a pečiatok štatutárnych zástupcov obcí nemusia byť na jednom hárku, ale je potrebné dodržať rovnaké poradové číslo, aké bude uvedené na kompletnom nepodpísanom zozname.

¹⁸ Žiadateľ predloží jeden kompletný zoznam **len obcí**.

|

| Príloha č. 3 k stratégii CLLD: Mapa územia MAS

Príloha č.4 k stratégii CLLD: Zoznam členov MAS podľa sektorov (vrátane okrem obcí)¹⁹

p.č.	Názov subjektu/Meno, priezvisko a titul ²⁰ Člen/názov subjektu	FO/PO ²¹	SídloAdresa/adresa/sídlo ²²	IČO/dátum narodenia/ČO	Záujmová skupina ²³ Sektor (V/S/O)	Zástupca subjektu v rámci MAS ²⁴	Dátum, podpis a pečiatka
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							

¹⁹ Žiadateľ predloží jeden kompletný zoznam členov MAS podľa sektorov - len (verejný, podnikateľský/súkromný, a neziskový/ občiansky sektor).

²⁰ Názov subjektu u právnických osôb musí byť uvedený presne v súlade s výpisom z Obchodného registra a/alebo Živnostenského registra a/alebo Registra pozemkových spoločností a/alebo osvedčením o vykonávaní činností ako samostatne hospodáriaci roľník a pod.). U obcí sa uvádza názov obce. Pri fyzických osobách sa uvedie priezvisko, meno a titul

²¹ FO – fyzická osoba, PO – právnická osoba

²² Údaj deklarujúci pôsobenie v území MAS (sídlo v prípade právnickej osoby, miesto podnikania v prípade fyzickej osoby, prevádzku podniku, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu fyzickej osoby) Uvedie sa trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzka.

²³ Priradenie člena MAS k záujmovej skupine - záujmová skupina verejného sektora (ZSVS), záujmová skupina podnikateľského sektora (ZSPS),záujmové skupina občianskeho sektora (ZSOS).

²⁴ Právnická osoba ako člen MAS musí určiť fyzickú osobu, ktorá ju bude zastupovať v orgánoch MAS a to na základe písomného plnomocenstva.

n.							
-----------	--	--	--	--	--	--	--

Pozn.: Žiadateľ predloží jeden kompletný zoznam členov MAS podľa sektorov ~~— len (súkromný a neziskový/občiansky sektor)~~. Originály podpisov a pečiatok členom MAS nemusia byť na jednom hárku, ale je potrebné dodržať rovnaké poradové číslo, aké bude uvedené na kompletnom nepodpísanom zozname.V prípade potreby možno doložiť aj iné prílohy (prílohy budú označené ako Príloha č. 4.1, 4.2, atď. podľa potreby).

Príloha č. 5 k stratégii CLLD: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva.
Príloha č. 5.1 k stratégii CLLD: Dokumenty preukazujúce proces tvorby stratégie CLLD
(informačné aktivity).

~~Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby partnerstva a stratégie CLLD~~

Príloha č. 6 k stratégii CLLD: Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

Príloha č. 7 k stratégii CLLD: Organizačná štruktúra MAS

Príloha č.8 k stratégii CLLD: predkladá sa príloha č.1 k metodickému pokynu na spracovanie
stratégie: Personálna matica MAS CLLD

Príloha č. 9 k stratégii CLLD: Štatúty, interné smernice, stanovy MAS

~~V stanovách musia byť uvedené orgány a ich právomoci, resp. odkaz na dodržiavanie minimálnej povinnej štruktúry orgánov~~
~~a ich právomoci v súlade s kapitolou 6.1.4 Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014~~
~~–2020).~~